

Toekomstdenken

... onderwijs voor turbulente tijden

Toekomstdenken

... onderwijs voor turbulente tijden

Uw feedback of suggesties op deze visietekst zijn [welkom via dit mailadres](#).

[Toekomstdenken.be](#) biedt lessen aan die opgebouwd zijn rond vier kernwoorden:

1. **'turbulente tijden'**: *geen tijdperk van verandering, maar een verandering van tijdperk*¹. Er komt veel op jongeren af: angstaanjagend klimaatnieuws, ontnuchterend onderzoek, oorlog in Europa, vervuiling, verlies aan biodiversiteit, grondstoffencrisis, [grote ongelijkheid](#) en [planetaire grenzen](#). De cultuur morgen is niet die van gisteren. Vloeibare tijden leiden tot verwarring en onrust. Onderwijs dat vertrouwen, stabiliteit en hoop biedt.
2. **'hoop'**: *positief opkomen voor jongeren zonder doemdenken*. Mobiliserend onderwijs dat zich actief verzet tegen opgeven, hoe turbulent de tijd ook is. Geen hoop die blind gelooft dat technologie of ['groene' economie](#) 'het' oplost en de ernst van de situatie ontkent. Maar hoop die groeit in een cultuur van [samenwerking](#) en [solidariteit](#). Hoop die we samen moeten verdienen.
3. **'toekomst'**: *met open geest alle opties onderzoeken en op lange termijn denken*. Nadenken, spreken en constructief van mening verschillen over de toekomst heeft heldere wetenschappelijke informatie nodig. Onderwijs dat uitdaagt om voorbij polarisering tot een ander mens- en wereldbeeld te komen. Toekomstbeelden waar het leven, de [Levende Planeet](#) als fenomeen meer centraal staan. [Amor Mundi](#).
4. **'systeemdenken'**: *samenhang zien in de systeemcrisis*. Ongelijkheid, polarisatie, milieudegradatie, uitputting van grondstoffen, technologie en de klimaatcatastrofe zijn symptomen van een bredere 'systeem-fout'. Het westers vooruitgangdenken domineerde zestig jaar lang het toekomstdenken. Vandaag staat het in de weg voor de grootschalige transitie die nodig is.

[Toekomstdenken.be](#) ontwikkelt 'toekomstgeletterdheid' (*futures literacy*), meerdere toekomsten, door inspirerende denkbeelden uit te wisselen over de transitie die we gaan doormaken.

[Toekomstdenken.be](#) biedt jongeren vaardigheden en dialoog in tijden van kanteling en chaos. Diversiteit van standpunten en nieuwe perspectieven zijn hierbij een rijkdom die leiden tot veerkracht.

[Toekomstdenken.be](#) verschuift onderwijs van reductionistisch denken (bv. *wegwerpplastic vermijden*) naar systeemdenken (relaties tussen: *plastic, schaliegas, overheidsgeld, klimaat, ontbossing, onze haven, Team Ineos, ...*). Systeemdenken dat leidt tot kritisch burgerschap en een oproep tot fundamenteel veranderen.

[Toekomstdenken.be](#) geeft aandacht aan (on)bedoelde of (on)verwachte oorzaken en gevolgen, aan details en aan het totaalplaatje zonder oordeel uit te spreken. Een aandacht die vertraagt en zo antwoordt op de snelheid waarmee veranderingen zich voltrekken. Een aandacht die onderliggende en onzichtbare aannames blootlegt waar we ons huidig reductionistisch toekomstdenken op baseren.

¹ uit: *Omarm de chaos* van Jan Rotmans